

naš aéro

3 • 79

obvestila

Mesec je naokoli, pred nami je nova številka našega glasila, malo obsežnejša, saj je 1. maj pred nami.

Zato smo tudi dali malo več obeležja 60-letnici KPJ in revolucionarnih sindikatov Jugoslavije. Vendar pa bi danes želela spregovoriti o nečem drugem. Vse bolj imam namreč občutek, da vas ne zanima, kaj bomo objavili v našem glasilu. Preveč čakate, da bomo mi v uredništvu pisali za vas, pa potem prihaja kritika, da je časopis dolgočasen, da ni aktualen. Včasih bi bilo že dovolj, da me pokličete po telefonu in poveste: — to in to bi želeli vedeti, o tem niste nič napisali. Redko kdaj se sicer zgodi, da me kateri izmed vas na kaj opozori. Iz AC sem pred kratkim dobila zanimive pripombe v pisni obliki, pa žal ne vem, kdo mi jih je poslal, ker je podpis nečitljiv. Jaz pa bi se želela zahvaliti. Verjemite, jaz osebno, pa tudi člani uredniškega odbora bi bili zelo veseli, če bi pri ustvarjanju glasila sami več sodelovali. Sicer pa naj bo za danes dovolj.

Pa prijetne praznike!

Janja Završnik

PROGRAM PROSLAV ZA 1. MAJ 1979

V času pred 1. majem — že od 23. aprila, so pripravljene v celjski občini najrazličnejše proslave in kulturne prireditve, posvečene 27. aprilu — ustanovitvi OF in 1. maju.

V času od 26. aprila do vključno 1. maja bodo naslednje prireditve:

26. april:

Amatersko gledališče »Železar« Štore bo izvedlo predstavo »Navadni človek«.

30. april:

— ob 19. uri bo praznični koncert godbe na pihala »France Prešeren« na ploščadi pred kinom Metropol.

— ob 20. uri kurjenje kresov na Golovcu, Aljaževem hribu, Miklavškem hribu. S svojim programom bodo sodelovali mladi iz Celja, pripadniki JLA in taborniki.

1. maj:

— ob 6. uri budnica po celjskih ulicah. Igrale bodo godbe na pihala EMO, France Prešeren, Železarna Štore, Male Dole;

— tovariško srečanje delovnih ljudi in občanov na Gričku. Kulturno-zabavni program. Vsak udeleženec bo prejel simboličen znak, za vse udeležence bo poleg kulturnega programa poskrbljeno tudi za športno rekreacijo in zabavo (tekmovanje v streljanju z zračno puško, tekmovanje v badmintonu, odbojki, malem nogometu... itd.). Za ples in zabavo bo poskrbel zabavni ansambel Vikija Ašiča.

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije Celje

Celje, 25. aprila 1979 — št. 3

Uredniški odbor

Anton Svetelšek, Mihaela Žaberl,

Jelka Adrinek, Marjan Lednik,

Stane Kitak, Stane Lovrenčič,

Karmen Dovč, Cveta Robas,

Alenka Pregelj, Jože Randl

Glavni in odgovorni urednik

Jože Randl

Uredila

Janja Završnik

Ovitek in oprema

Stane Kitak

Tisk

Aero, tozd grafika

za tiskarno Drago Vračun

Pred nami je praznik — DAN OSVOBODILNE FRONTE — 27. aprila 1941 jo je ustanovil CK Komunistične partije Slovenije. V počastitev tega dne praznujemo danes praznik, ki sovpada s 1. majem, takoimenovanim delavskim praznikom. Oba praznika se dopolnjujeta, kot se je dopolnjevala pot naše revolucije — od delavskih shodov, ki jih je pred drugo vojno organizirala KP, do organiziranega odpora proti sovražniku, katerega je organizirala OF.

Letos, ko je pred nami leto obrambnih priprav, pod naslovom NIČ NAS NE SME PRESENETITI, je prav, da se z večjo zavzetostjo ozremo nazaj in se spomnimo nalog, ki jih je opravljala OF v tistih, za naše narode najhujših časih.

Takoj po ustanovitvi je OF Slovenskega naroda začela s povezovanjem v osvobodilni boj proti okupatorju vseh tistih Slovencev, ki se nikoli niso odrekli borbi za svobodo in enakost v svetu. Organizacijska mreža OF se je širila zelo hitro, saj je že 1941. leta predstavljala »državo v državi«, kot je zapisal Boris Kidrič. V okviru organizacije odpora proti okupatorju na področju Slovenije in vse Jugoslavije, je bila akcijska dejavnost OF usmerjena predvsem v zbiranje materiala (obleke, obutve in hrane) za nove, šele nastajajoče partizanske enote. Zato se je njeno vodstvo — vrhovni plenum, že jeseni leta 1941 preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni odbor, ki je izdal prva zakonita določila in program OF. Najbolj izrazito je bilo delovanje terenskih odborov OF, katerih dejavnost je še najbolj prišla do izraza na prvih osvobojenih ozemljih, kjer so že začeli z delom po področjih.

Po kapitulaciji Italije je nastalo veliko osvobojeno ozemlje. Vodstvo OF je zbralo od frontnih odborov izvoljene delegate na zbor odposlancev Slovenskega naroda v Kočevju. Ta je v začetku oktobra 1943 izvolila 120-članski vrhovni plenum OF kot najvišje vodstvo politične organizacije OF, ki se je dotlej že tako razvila, da je delovala tudi po odborih. V februarju 1944 se je v Črnomlju sestal Slovenski narodnoosvobodilni odbor na svoje prvo zasedanje.

Na omenjenem zasedanju je bil sprejet tudi sklep, s katerim se je slovenski narodnoosvobodilni odbor preimenoval v slovenski narodnoosvobodilni svet (SNOS) in bil tako potrjen kot prva Slovenska narodna skupščina, predsedstvo SNOS pa je bilo potrjeno kot prva začasna vlada.

Morda so vsi ti zgodovinski podatki suhoparni, vendar ne moremo mimo njih, ko razmišljamo o naši zgodovini, o zgodovini našega osvobodilnega gibanja. Danes so v svetu najrazličnejša osvobodilna gibanja, ki se borijo za svobodo in enakost, kot smo se v tistih letih borili mi, zgledujejo po nas in se iz naše zgodovine partizanskega boja in ustanavljanja ljudske oblasti učijo in jo prilagajajo svojim razmeram. Učimo se tudi mi. Vedno znova, ko prebiramo različna zgodovinska dejstva, se čudimo in se vprašujemo, kako so zmogli ljudje vso tisto hrabrost in organizacijske sposobnosti, ki so jih pokazali v najbolj težkih razmerah. Nosili so jih v sebi, učili so se jih sproti, iz življenja. Mi se lahko učimo iz njihovih izkušenj, da bi živeli z zavestjo, da smo pripravljeni tudi na najhujše, na vojno, četudi je naše vsakdanje življenje polno načrtov in dela za mir.

OF se je po osvoboditvi preimenovala v Socialistično zvezo delovnega ljudstva. Njena osnovna dejavnost se kljub ogromnemu napredku in razvoju naše domovine vendarle ni spremenila. V osnovi je še vedno skrb za našega človeka, takrat med vojno in po njej, ko so bile razmere slabše. Danes je delo mnogokrat lažje, saj so življenjski pogoji današnjih dni mnogo boljši, vendar pa to ne pomeni, da so takšni, kakršne bi želeli.

Prav je, da se ob tem prazničnem razmišljanju spomnimo tudi 1. maja, mednarodnega praznika dela, ki ga bomo praznovali takoj za dnevom OF. Prvi maj — simbol mednarodne solidarnosti delavskega razreda praznujemo danes drugače, predvsem svobodneje, čeprav kljub sedanjemu mirnemu času nič manj revolucionarno. Danes se borimo za uveljavitev samoupravnih odnosov v naši družbi, za čim boljši družbeni in osebni standard. Začetki praznovanja prvega maja segajo v Chicago v leto 1886, ko so delavci prvič postavili zahtevo po 8-urnem delavniku. Demonstracije delavcev so se zaključile s krvavim obračunom s policijo, ki se je končal tako, da je izgubilo življenje 5 delavcev. V spomin na te žrtve je bilo na prvem kongresu II. internacionale v Parizu sklenjeno, da se vsako leto v spomin na te delavce 1. maja organizirajo množične demonstracije in stavke. Tako je proslava postala oblika razrednega boja. Prva praznovanja so bila pri nas v Ljubljani, Novem Sadu, Zagrebu in Beogradu in sicer leta 1890.

Toliko o zgodovini naših dveh praznikov. Danes ju praznujemo drugače, s proslavami in shodi ter z manjšimi mitingi.

*Vsem delavcem Aera
želimo lepe, sončne prvomajske praznike*

60 let KP Jugoslavije

V tem kraju, Duhu pri Ostrem vrhu, bo letos, 4. julija, osrednja slovenska proslava

Pomlad 1919. Končala se je prva svetovna vojna, to je bil čas velike gospodarske krize. Milijoni brezposelnih po svetu so iskali delo, špekulacija je cvetela, cene osnovnim živilom so se dvignile za 300—400 odstotkov. Delavstvo je živelo v obupnih razmerah. Njihova bivališča niso ustrezala niti osnovnim higienskim pogojem.

V takšnih razmerah je partija pričela s svojim bojem za izboljšanje življenja delavskega razreda. Začela je v ilegali, v težkih časih boja za obstanek delavskega razreda. Nizke mezde in brezposelnost so privedli do gibanja med delavci. To pa se je revolucionarno izražalo zlasti v stavkah od 1919. do 1921. leta.

Od 20.—23. aprila 1919 je bil v Beogradu v Delavskem domu kongres združitve. Zmagala je ideja o združitvi socialdemokratskih strank v Jugoslaviji v novo soci-

alistično delavsko partijo Jugoslavije.

To pomeni začetek zgodovine naše partije. Za prvega sekretarja je bil izvoljen Filip Filipovič. Zgodovinski prvi kongres združitve je bil le 18 mesecev po zmagoviti oktobrski revoluciji, in poldrugi mesec po ustanovnem kongresu tretje internacionale.

Od 20. do 24. maja 1920. leta je bil v Vukovarju drugi kongres partije Jugoslavije. Tedaj je partija imela v svojih vrstah že 65.000 članov, članov sindikata pa je bilo že nad 210.000. Tega leta je kot odgovor na razmah delavskega partijskega gibanja stopila v veljavo znamenita obznana, s katero so prepovedali delo KPJ. Obznano so avgusta 1921. leta še dopolnili z »zakonom o zaščiti države«.

KPJ se je morala dokončno umakniti v ilegalo. Za KP se je pričelo obdobje nenehnega prega-

njanja, skrivanja in dela v izredno težavnih razmerah. Hkrati pa je bilo to obdobje prilagajanja KPJ, ko so z vztrajnostjo in trdovratnim bojem sledili svojim ciljem.

Maja 1926. leta je bil tretji kongres KPJ na Dunaju. To je bil čas, ko je v partiji, neodvisnih sindikatih in v SKOJ prihajalo do ostrih frakcijskih bojev, do razcepa.

Ljudje so živeli izredno težko, mučile so jih grozljive stanovanjske in življenjske razmere. Jedro partije je tedaj pozivalo, da se lotijo reševanja življenjskih problemov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Na čelu te pobude je bil kovinar Josip Broz, tedaj organizacijski sekretar mestnega komiteja KPJ v Zagrebu. V noči od 25. na 26. februar 1928. leta je bila v predmestju Zagreba slovita osma konferenca zagrebških komunistov. Tedaj

Ob 60-letnici enotnih sindikatov

V zgodovini naprednih sindikatov pri nas je letos ena od obletnic, ki zaslužijo, da jih posebej za beležimo. Leta 1919 so namreč železničarji na vsedrjavni konferenci sklenili ustanoviti enotno strokovno, se pravi sindikalno organizacijo za vso državo.

Razredno sindikalno gibanje na tleh današnje Jugoslavije je v svoji začetni dobi šlo skozi vse tiste faze, skozi katere je šlo tudi v državah zahodne Evrope, vendar s to razliko, da se je pri nas razvijalo v razmerah močne industrijske in kulturne zaostalosti pa tudi nacionalnega zatiranja in je bilo sindikalno gibanje še huje preganjano.

Hkrati s pripravami na kongres združitve celotnega naprednega

delavskega gibanja na jugoslovan-skih tleh, so leta 1919 potekale tudi priprave za ustanovitev enotne razredne sindikalne organizacije. Takoj po ustanovnem kongresu KPJ — od 20. do 30. aprila 1919 — je bil tudi KONGRES SINDIKALNE ZDRUŽITVE, ki se je izrekel za enotno sindikalno delavsko gibanje z osrednjim vodstvom za vso državo. Izvoljen je bil centralni delavski sindikalni svet Jugoslavije. Nekaj mesecev je sicer še trajalo, da so se priključile tudi slovenske sindikalne organizacije, takrat že zbrane okrog strokovne komisije, vendar je proces združitve naprednih sindikatov leta 1919 bil v glavnem končan.

so vsi podprli izvajanja tovariša Tita, izvoljen je bil za sekretarja mestnega komiteja. Stališča konference so bila nato osnova za četrti kongres naše partije, ki je bil **6. novembra 1928. leta v Dresdenu**. To je bilo leto resne krize v vrstah KPJ, saj ji je grozil celo razpad. Zato je bil ustanovljen na intervencijo Kominterne začasni politbiro CK KPJ. Vodil ga je Djuro Djakovič, ki je bil na kongresu izvoljen za organizacijskega sekretarja.

Komuniste so množično zapirali, mučili, ubijali. 25. aprila 1929 so trideset kilometrov od Maribora v neposredni bližini Duha na Ostrem vrhu ubili Djuro Djakoviča in Nikolo Hečimoviča (prvi sekretar SKOJ in od 1928. leta sekretar Rdeče pomoči). To je bila za partijo huda izguba. Leta 1928 so zaprli in obsodili na pet let robije tudi tov. Tita. Po smrti sekretarja Dja-

koviča so do leta 1932 trikrat zamenjali vodstvo, partijsko življenje je skoraj zamrlo.

Komunisti so bili v ječah, tujini ali pobiti.

Od četrtega do petega kongresa KPJ je minilo 20 let. Vmes je bila vojna. Vendar so bila to prelomna leta za KPJ. Komunisti so se kalili in izobraževali v ječah, ki so bile spremenjene v šole marksizma. Leta 1937 sta bili ustanovljeni partiji Slovenije in Hrvatske. Titovo vztrajno delo je dalo partiji izreden vpliv med ljudmi. To se je še zlasti pokazalo v NOB.

Od 21. do 28. julija 1948. leta je bil v Beogradu 5. kongres KPJ. 2.344 delegatov je tedaj zastopalo 468.175 članov KPJ.

Od 2. do 7. novembra 1952. leta je bil v Zagrebu 6. kongres KPJ, ki se je tedaj preimenovala v Zvezo komunistov. Jugoslavija je sto-

pila na pot samoupravnega socializma. Leta 1953 je bil sprejet ustavni zakon.

Od 7. do 13. decembra 1964. leta je bil v Beogradu 8. kongres ZKJ. Članstvo je ob tem kongresu prvič doseglo in preseglo milijon.

Od 11. do 15. marca 1969. leta je bil ob 50. obletnici ustanovitve KPJ 9. kongres zveze komunistov.

Od 27. do 30. maja je bil 10. kongres in aprila lani 11. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

V letu, ko praznujemo 60 let ustanovitve KPJ, SKOJ in združitve revolucionarnih sindikatov, bodo številne prireditve in slovesnosti širom Jugoslavije. Osrednja slovenska proslava pa bo 4. julija pri Duhu na Ostrem vrhu, kjer sta bila pred petdesetimi leti ubita Djuro Djakovič in Nikola Hečimovič.

Kako potekajo priprave za rekonstrukcijo celuloze

Odkar smo v okviru papirne industrije začeli z akcijo, da naj v Medvodah proučimo možnost prevzema ideje o postavitvi tovarne sulfatne celuloze v Sloveniji, bo minilo že dve leti. Porojena ideja prav gotovo ni bila brez osnove, saj je srednjeročni plan razvoja SRS 1976-80 predvidel rekonstrukcijo medvoške celuloze, ki ima po obstoječem tehnološkem postopku tudi sorazmeroma zelo nizko zmogljivost. Z novimi investicijami v slovenskih papirnicah pa so se glede na visoke zmogljivosti strojev in novih kakovosti papirjev spremenile tudi zahteve po kakovosti celuloze. Vse večja je poraba sulfatne celuloze iglavcev in listavcev, s tem pa narašča tudi zagotovljenost obratovanja, dosega se večja proizvodnost in boljša kakovost papirjev.

Prve dileme, ki so se pojavile ob proučevanju ideje za sulfatko so bile: velikost — zmogljivost tovarne, surovinske možnosti in vprašanje lokacije glede na zaščito okolja. Čeprav je danes znano, da je edino sulfatni postopek tako izpopolnjen, da dosega predpisane normative zaščite okolja, je bojazan na osnovi izkušenj starih tovarn razumljiva. Glede na to, da je zaščita okolja velika dolžnost vsake nove proizvodnje, smo to dilemo poskušali čimprej razrešiti. Poročila, ki smo jih prejeli od uglednih slovenskih strokovnjakov in institucij za varstvo okolja (vode in zraka) in to na podlagi ogleda podobnih tovarn v svetu, so pozitivna in nam dajejo tudi smernice za naše nadaljnje delo.

Drugo pomembno vprašanje, brez katerega ni mogoče programirati rekonstrukcije in ki je obenem povezano s zmogljivostjo tovarne, je vprašanje

lesne surovine. V ta namen je bilo dogovorjeno, da v Medvodah pripravimo posebno študijo, v kateri bi obdelali celotno lesno problematiko s posebnim poudarkom na boru, ki ga obstoječa celulozna tehnologija v Sloveniji ne izkorišča. Januarja meseca je bil zato sklican posvet strokovnjakov in odgovornih delavcev za gozdarstvo in lesno gospodarstvo Slovenije. Namera, da se postavi v Medvodah sulfatka namesto sulfitke, je bila s stališča lesnega gospodarstva zelo pozitivno ocenjena, ker taka tovarna lahko predela v kakovostno celulozo vse vrste lesa, s tem pa se lahko gre v večjo, intenzivnejšo proizvodnjo tudi v gozdarstvu. Sklenjeno je bilo, da naročimo pri gozdarskem inštitutu v Ljubljani študijo o zalogah in prirastku bora v Sloveniji, prav tako pa je bilo dogovorjeno, da se pospeši izdelava študije o proizvodnji lesa drobnih sortimentov v Sloveniji, ki jo je vodil pokojni ing. Žumer.

Prav ta dva elaborata naj bi dala dokončen odgovor o programiranju izgradnje sulfatke v naslednjem srednjeročnem planskem obdobju. Čim boljše izkoriščanje naše »bio mase« postaja vse pomembnejši faktor, saj Slovenija nima drugih surovin. Prav postavitev tovarne za proizvodnjo »kraft« celuloze bi bila eden izmed teh ukrepov. S tem pa bi bil tudi rešen nadaljni obstoj celuloze v Medvodah, saj vemo, da so sedanje tehnološke naprave že tako iztrošene, da obstoji v bližnji prihodnosti nevarnost zmanjševanja ali celo zaustavitve proizvodnje.

Franc Mlakar, dipl. ing.

Razstava inovacije

Združeno delo '79 v Ljubljani, 11. 4. 1979

Raziskovalna skupnost Slovenije — Ljubljanska banka in Jugobanka že tretje leto zapored prirejajo razstavo domačih dosežkov raziskovalnega dela — inovacije.

Z ugodno kreditno politiko želijo Raziskovalna skupnost Slovenije in banke usmeriti domačo industrijo k izkoriščanju domačih raziskovalnih dosežkov in preprečevati nakup licenc.

Raziskovalna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka kreditirajo: izpeljavo razvojno-tehnoloških faz domačega raziskovalnega dela, v številni poskusno proizvodnjo, postavitev objektov (pilotke) in nakup opreme, namenjene za celovito verifikacijo raziskovalnega dosežka.

Banka kreditira 50 % predračunske vrednosti naložbe s 6 % obrestno mero, Raziskovalna skupnost

pa 20 % s 3,5 % obrestno mero. Rok odplačila kreditov je 3—7 let.

Letos je bilo razstavljenih 50 inovacij, ki so živjele s pomočjo kreditov Raziskovalne skupnosti in bank.

Naša TOZD TOVARNA CELULOZE MEDVODE je razstavila inovacijo — produkt PINOSOL. Produkt pinosol se uporablja kot koloidni stabilizator bentonitnih suspenzij.

Kot znak priznanja za uspešni prenos raziskovalnega dosežka v proizvodnjo, so Aero — TOZD TOVARNE CELULOZE Medvode in inovatorji: ing. Suša, ing. Poženel, ing. Mlakar in ing. Consulari prejeli inovacijsko verigo.

ing. Ljudmila Suša

Poslovno tehnično in raziskovalno sodelovanje Aero – Kemijski institut »Boris Kidrič«

Praksa kaže, da je za nadaljnji razvoj naše delovne organizacije nujno potreben razmah delovanja raziskovalne dejavnosti. S tem pa se vse pogosteje pojavlja potreba po tesnejšem sodelovanju in povezovanju z znanstvenimi institucijami v Sloveniji in drugje.

AERO je že v preteklem obdobju navezoval takšne stike z Institutom »Jožef Štefan« v Ljubljani. Naloge, ki smo jih tako skupaj reševali so segale predvsem na področje zahtevnejših analiz. Da pa bi v naslednjem obdobju takšna in podobna sodelovanja vsebinsko oplemenitili, bomo z znanstvenimi institucijami sodelovali na kompletnostih raziskovalnih projektih. V tem smislu so bili navezani stiki tudi z Institutom »Boris Kidrič« iz Ljubljane, z oddelkom za kemijo in tehnologijo polimerov.

Tako je bil letos januarja podpisan samoupravni sporazum med Aerom in institutom »Boris Ki-

drič«, v katerem smo okvirno zastavili način sodelovanja med obema organizacijama. Tako sta se obe delovni organizaciji dogovorili, da bosta sodelovali pri programiranju razvoja in pri uvajanju novih tehnologij ter pripravljali programe raziskovalnega in razvojnega dela v zvezi s potrebami razvojnega in proizvodnega programa ter plasiranje izdelkov AERO.

Obe podpisnici sporazuma bosta skupno izvajali tudi raziskovalni program. Podpisu samoupravnega sporazuma so prisostvovali:

— s strani Instituta »Boris Kidrič«: dr. Jože Fergeš, dr. Uči Osredkarjeva in prof. Ivan Vizovišek;

— s strani Aera pa: tov. Milan Zupančič, Jelisaveta Podgornik, Anita Žoher, Franc Kazimir, Zvone Hudej in Vasja Birska.

Že v mesecu marcu letos je bil podpisan še aneks samoupravnega

sporazuma, v katerem so bile konkretno zastavljene raziskovalne naloge za leto 1979.

Osnovna naloga bo vsekakor temeljila na medsebojnem sodelovanju pri razvoju posameznih vrst specialnih surovin, ki bi jih Aero potreboval za svoje nove proizvode.

Osnovni cilj sodelovanja je razširiti dejavnost Aera tudi na področje priprave sinteze posameznih surovin. Tako bi podobno kot v papirni vertikali (les — celuloza — papir) izgrajevali takšno vertikalno povezavo na kemičnem področju. Tu gre predvsem za surovine, ki na trgu niso v prosti prodaji, ampak jih posamezne konkurenčne organizacije proizvajajo le za lastne potrebe. Vsi ti proizvodi pa so zaščiteni s patenti, zato še s tega vidika menimo, da bo delo na tem področju zelo zahtevno in dolgotrajno.

Že drugo mednarodno priznanje

Letos smo v Parizu 26. marca prejeli že drugo lepo priznanje naši DO. Poleg lanskega za kvaliteto in asortiman, smo letos dobitniki še mednarodnega priznanja za izvozno dejavnost.

Med letošnje nagrajence je Editorial Office uvrstil nekaj gigantov zahodno in vzhodno evropskega gospodarstva, pa tudi celo vrsto srednje velikih podjetij kar kaže na to, da je na izbiro vplival ne samo dosežen uspeh pri izvozu, ampak predvsem odnos do dejavnosti v celoti.

Priznanje samo pomeni potrditev pravilnosti usmeritve v stalno povečevanje izvoza po vrednosti, asortimanu in številu dežel, ter je moralno zadoščenje delavcem v izvozni službi in vsem ostalim, ki sodelujejo pri ustvarjanju teh rezultatov za njihove napore. Seveda na področju izvoza nismo izrabili še vseh možnosti in edino še večji koraki na tuje trge nam lahko jamčijo stabilnejšo reprodukcijo.

Omenim naj še, da je podelitev potekala v obliki poslovne konference s predstavitvijo posameznih podjetij in kasnejšo slavnostno večerjo v hotelu Meridian v centru čudovitega Pariza.

Priznanja so podeljevali predstavniki diplomatskih predstavništev posameznih dežel. Poleg Aera so dobitniki priznanj iz Jugoslavije še: TOMOS Koper, JUGOEXPORT Beograd in UNITEKS Ljubljana.

D. D.

Naši izdelki na domačih in tujih tleh

Kot vsa leta doslej, bomo tudi letos sodelovali na pomembnih sejmskih prireditvah doma in na tujem.

Svoje izdelke bomo razstavljali na naslednjih sejmih:

Spomladanski zagrebški velesejem	od 20. do 27. IV.
Sejem tehnike Beograd	od 14. do 19. V.
Jesenski zagrebški velesejem	od 14. do 23. IX.
Interbiro Zagreb	od 15. do 20. X.

Poleg udeležbe na omenjenih mednarodnih prireditvah je za nas pomembna še udeležba na 33. kongresu in svetovnem prvenstvu stenografov in daktilografov, ki bo v Sava centru v Beogradu od 21. VII. do 27. VII. Na tem kongresu bomo na reprezentativen način prikazali ves naš pisarniški program. Šolski program smo februarja razstavili na Mednarodnem sejmu šolske opreme v Ljubljani, razstavili pa ga bomo tudi na sejmu »Vse za otoka« v Celju od 22. VIII. do 5. IX.

V tujini smo doslej prijavili udeležbo na sejmih v Kairu, Tripolisu, Poznanju in Casablanci. Seveda se bo število tujih sejmov med letom še povečalo, saj smo, recimo, lani sodelovali na osmih, leto prej pa kar na enajstih sejmih.

Propagandna služba

Predstavniki SAK Celovec – na obisku pri nas

S Slovenskim atletskim klubom sodelujemo že precej časa. Sodelovanje je nadvse uspešno, nenehno ga krepimo in razvijamo.

V soboto, 7. aprila, so nas obiskali predstavniki tega edinega slovenskega športnega kluba na Koroškem v Avstriji. Razgovora so se poleg predstavnikov Aera in SAK — Celovec udeležil tudi predstavnik Občinskega sindikalnega sveta in predsednik občinske konference ZSMS občine Celje.

Predstavniki so člane atletskega kluba seznanili, kako bo potekala pri nas prodaja nalepk, ki smo jih ponudili kot denarno pomoč temu klubu. Koroški Slovenci pa so nas podrobneje informirali o svojem delu, problemih in težavah, s katerimi se srečujejo. Trenutno, so povedali, se pogajajo za nakup zemljišča, kar je izredno težavno delo. Saj se na primer v Celovcu Slovenci že skoraj petnajst let pogajajo in iščejo prostor za gradnjo slovenskega kulturnega doma. Pri teh naporih jih zlasti ovira koroš-

ka zveza. Povedali so tudi, da so njihovi nogometaši trenutno na 1. mestu v prvi conski ligi.

Predstavniki Aera in SAK — Celovec so skušali tudi najti poti za čim tesnejše sodelovanje v prihodnje. Tako so se dogovorili, da se bodo nogometaši Aera in SAK — Celovec srečali vsaj dvakrat letno, ob čemer so naše nogometaše že povabili na gostovanje v Celovec — predvidoma junija letos.

Aerovci pa smo želeli, da bi sodelovanje s Koroškimi Slovenci še okrepili in razširili, da bi tako sodelovali še z drugimi slovenskimi organizacijami, npr. kakšnim planinskim društvom. Želeli pa bi izmenjavati izkušnje in širiti sodelovanje tudi na ostala področja športnega in kulturnega življenja.

Po razgovoru so si predstavniki SAK — Celovec ogledali proizvodne obrate Aera.

Blagajna vzajemne pomoči

Pri izvršnem odboru konference sindikata deluje že skoraj trideset let blagajna vzajemne pomoči ali BVP, kakor jo na kratko imenujemo.

Blagajna vzajemne pomoči ima trenutno 410 članov. Žal je pretežno del članov tistih, ki si v glavnem želijo denar izposojevati, manjši del pa je tistih, ki pretežno denar vlagajo.

Trenutno vodi BVP Zofka Kandorfer v kadrovske službi. Povedala nam je, kakšni so pogoji, da postaneš član BVP, kako si ljudje de-

nar sposojajo. Sicer pa ji prepustimo besedo:

»Denar imamo naložen v Celjski mestni hranilnici, podružnici Ljubljanske banke. Že na začetku naj omenim, da je pri tem precej dela.

Da postane nekdo član BVP, mora vložiti 300 din, sposodi pa si lahko največ do 1.500 din, kar nato vrača v petih obrokih. Denar si naši člani lahko sposodijo deseti dan po prejemu osebnega dohodka, ker prej ni mogoče dobiti denarja v banki. Žal pa skoraj vedno zmanjka denarja in ga ne moremo posoditi vsem, ki to želijo. To pa se dogaja zaradi tega, ker so aktivni člani (vlagatelji) v manjšini. Seveda pa pasivni člani lahko dvignejo svoj denar, kadar to želijo. Sredstva imamo rezervirana tudi za izjemne primere (npr.: za primer smrti, selitev, ženitev...) saj si mnogi člani na ta način pomagajo v kritičnih denarnih situacijah.

Janja Završnik

Stanovanja

Najbrž ne bo treba opisovati, v kakšnih razmerah je živel delavski razred pred prvo svetovno vojno in med obema vojnoma. Barake so bile tedaj »lepa« bivališča v primerjavi z lopami in utami, kjer so se stiskale številne delavske družine. Umazana dvorišča, sobe brez vode, sanitarij, elektrike. Primanjkovalo je kuriva. Hrana je bila strahotno draga, to pa je onemogočalo, da bi si delavci uredili življenjske razmere. Prav pri stanovanjski politiki, ki je vsa leta v programih Zveze komunistov, zavzemala pomembno mesto se najbolj občuti ta veliki vpliv.

Sprehod skozi statistiko nam pove, da je bilo v času od 1974. do 1977. leta dograjenih 597.000 stanovanj, k temu pa je veliko pripomogla tudi skupna akcija Zveze komunistov in sindikatov za solidarnostno gradnjo stanovanj.

Poglejmo na kratko, kakšna je bila dinamika stanovanjske gradnje.

Leto	Štev. zgrajenih stanovanj
1956	37.005
1957	61.681
1960	75.733
1962	104.523
1964	121.549
	(in 146.137 nedograjenih st.)
1970	127.600
1973	134.819

1971. leta smo imeli Jugoslovani stanovanjski sklad, ki je imel pet milijonov stanovanj. Standard teh stanovanj pa mi bil zavirljiv, saj je imelo centralno ogrevanje le 227.000 stanovanj, kopalnico pa le 1,2 milijona stanovanj. Tako je število stanovanj od leta 1951, ko jih je bilo 3,4 milijona, naraslo na skoraj desetmilijonski sklad v tem desetletju.

To pa je očitno še vedno premalo, če vemo, kakšno pomanjkanje stanovanj je še vedno na tržišču.

Za Aero podobne statistike ne bomo delali, vendar pa bomo malo pogledali, kakšne so razmere pri nas, kako bomo stanovanjsko problematiko reševali letos.

V letu 1978 je bilo za stanovanjsko izgradnjo namenjenih 11.231.381 din (za zasebno gradnjo in nakup stanovanj). Lani je bilo kupljenih 12 stanovanj v vrednosti 6.464.884 din.

V letošnjem letu smo po zaključnem računu namenili za stanovanjsko izgradnjo 18.526.231 din. Nakupili bomo 18 novih stanovanj, od tega 4 s sofinanciranjem. Vrednost kupljenih stanovanj bo znašala 17.999.641 din.

Omenim naj le še to, da je bilo v lanskem letu v Aeru 136 prosilcev za stanovanja, letos pa je število naraslo že na 180 prosilcev za stanovanja. Potreba po stanovanjih je torej zelo velika, stanovanjska gradnja je večkrat dokaj počasna in čeprav kupimo določeno število stanovanj, še s tem ni rečeno, da jih bomo v istem letu tudi dobili.

Piše: Božena Dojer

Problemska konferenca

»Delavka v združenem delu«

Kot delegat sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Celje sem se udeležila problemske konference »Delavka v združenem delu« pri republiški konferenci SZDL.

Širša javnost je preko raznih medijev obveščanja bila seznanjena o poteku konference, vendar menim, da je prav, da o ugotovitvah, stališčih in sklepih konference podrobneje seznanim vse zaposlene v naši delovni organizaciji.

Naloga prisotnih delegatov problemske konference je bila, oceniti vlogo delavke v našem družbenoekonomskem razvoju, to je, presoditi dosežene uspehe, probleme in dileme s stališča položaja delavk pri nas. Upoštevač ta vidik, smo želeli realizirati usmeritve za nadaljnji splošni materialni razvoj v republiki ter s tem povezane usmeritve glede zaposlovanja,

praktičnega, poklicnega usmerjanja in izobraževanja delavk ter uveljavljanja delavke kot samoupravljalke. To so hkrati tudi vsebinski sklopi vprašanj, o katerih so delavke na občinskih problemskih konferencah same spregovorile. Te razprave so potrdile upravičenost pristopa, to je, da ne gre umetno ustvarjati »moška« in »ženska« vprašanja, oz. jih deliti na probleme delavk in delavcev. Veliko število vprašanj je skupnih in zadevajo vse delavce v združenem delu in le del teh je tesneje povezan s položajem žensk. Vendar tudi pri teh ne gre za specifična ženska vprašanja, temveč so to družbena vprašanja. To pa zato, ker nastajajo ob tem, ko ženske opravljajo nekatere družbene funkcije in naloge, ki so neogibne za razvoj družbe. Od tod tudi zahteva, da mora imeti za ta vprašanja posluš tako ožje delovno okolje kakor družba v celoti.

NEKATERE UGOTOVITVE PROBLEMSKE KONFERENCE

Pri ocenjevanju dosežkov in problemov pri uveljavljanju delavk v družbenoekonomskem razvoju Slovenije je očitno, da je na hiter razvoj vplivalo vključevanje žensk v gospodarske in druge dejavnosti. Stopnja materialnega razvoja slovenske družbe ne bi bila danes na takšni ravni, če se ženske ne bi tako množično vključevale v proizvodnjo, kar ima za posledico relativno visok standard posameznikov in družin. Ta prispevek delavk je povezan z dejstvom, da je med zaposlenimi približno 43 % žensk. Visoka udeležba žensk kaže, da smo v kvantitativnem pogledu dosegli to, kar imenujemo enakopravno vključevanje žensk v družbeni razvoj in delo. S tem je dosežen temeljni pogoj za samoupravno in družbeno uveljavljanje

delavk. Podrobnejši pregled značilnosti tega zaposlovanja kaže na nekatere probleme, ki terjajo družbeno akcijo.

ZAPOSLOVANJE

Prva značilnost je, da so z razvojem nastale tako imenovane ženske in moške dejavnosti. To delitev, ki je nastala v kapitalističnem razvoju, objektivno nismo bili v stanju spremeniti. Ženske še danes prevladujejo med zaposlenimi, na primer v tekstilni, tobačni in usnjarski industriji, znaten pa je tudi njihov delež v elektro industriji. Visoka je udeležba žensk v družbenih dejavnostih (v povprečju 70 % ženske), pri čemer jih je npr. v zdravstvu 81 %, izobraževanju in kulturi pa dve tretjini vseh zaposlenih.

Podatke o zaposlenih delavkah je zanimivo postaviti še v odvisnost z dohodkovnim položajem dejavnosti. Doslej opravljene raziskave kažejo, da dohodkovni položaj dejavnosti ni odvisen od deleža zaposlenih žensk ali moških, kot nekateri trdijo. Na dohodkovni položaj dejavnosti in posameznih organizacij vplivajo slaba tehnična opremljenost, položaj na domačem in tujem trgu ter sposobnost vodilnega in strokovnega osebja, da preusmerja proizvodnjo v izdelke, ki prinašajo čimveč dohodkov.

Druga značilnost v preteklem obdobju je tudi vidna v investicijski politiki. Gradili smo objekte, v katerih so zaposlovali presežke moške in ženske delovne sile. Tako so se za zaposlitev žensk gradili v različnih krajih konfekcijski in tekstilni obrati, za moške pa obrati pretežno kovinske predelovalne stroke. Ta moment je bil dostikrat odločujoč pri investicijskem odločanju in razvrščanju gospodarskih zmogljivosti v slovenskem prostoru. Pri tem se je na podlagi prevladujočih mnenj o tem, katera dela so primerna za ženske, investiralo v nizko akumulativne zmogljivosti. Ker smo na pragu novega srednjeročnega plana in oblikujemo dokumente dolgoročnega razvoja, je pomembno, kako se bomo opredelili glede te prakse.

Dokaj zaposlenih delavk po dejavnosti nam le delno izkazuje, katerih del so se ženske doslej lotevale. Dejanski pogled v to nam pokažejo še podatki, katera dela in opravila ženske opravljajo. Med predelovalci tobaka je več kot 86 % žensk, 83 % vsega osebja v gostinstvu, pri vzdrževanju čistotice so ženske, visoka je udeležba delavk v administrativnih, računovodskih, blagajniških in podobnih panogah, nadalje je 53 % strokovnjakov in umetnikov v združenem delu žensk, pri čemer posebej izstopajo ženske med strokovnjaki medicinskih ved. Na drugi strani pa so poklici, v katerih so delavke slabše zaposlene. Najbolj izstopa podatek, da je med vodilnim osebjem le nekaj več kot 12 % žensk. Še manjši je odstotek delavk na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu. Sliko o poklicni usmerjenosti žensk dopolnjuje še podatek o izobraževanju in vpisu na šole.

IZOBRAZBA

V začetku sedemdesetih let je bila izobrazbena raven žensk znatno nižja kot pri prebivalstvu, oz. zaposlenih nasploh. Razmerje je bilo 44 % napram 51 %. V zadnjem desetletju je izobrazbena raven zaposlenih žensk naraščala znatno hitreje kot pri moških in to zlasti med visokokvalificiranimi delavkami ter delavkami z višjo, pa tudi visoko izobrazbo. Skratka, podatki o naraščanju stopnje izobrazbe med ženskami so ugodni in kažejo, da je prevladalo spoznanje o pomenu izobrazbe. Pričakovati je, da se bodo razlike v izobrazbi še naprej zmanjševale. Družbeno aktivnost v zvezi s tem terjata predvsem dva pojavi.

Prvo — pri zaposlovanju delavke slabše izrabljajo pridobljeno formalno izobrazbo kot delavci. Ob enaki stopnji izobrazbe in to ne tako redko, opravljajo ženske manj zahtevna in odgovorna dela kot moški. Vzrok temu so gotovo tradicionalni, zakoreninjeni nazori o vlogi ženske. Niso redki pojavi, ko v delovnih sredinah prevladuje mnenje, da ženska ne more biti direktor ali vodja raznih organizacijskih enot. Takšno mnenje izražajo

celo delavke same ob trditvi, da jih obremenjujejo obveznosti do družine in doma in se zaradi tega raje odločajo za manj zahtevna in manj odgovorna dela.

Drug pojav, ki terja akcijo, se nanaša na enostransko usmerjenost žensk pri izobraževanju. Izobraževalni sistem ni enakopravno zajemal mladine po spolu. Ožja izbira izobraževalnih smeri se pri ženski mladini izraža že v srednjem šolstvu in nadaljuje na višjih stopnjah izobraževanja. V vzgojiteljskih šolah se izobražuje samo ženska mladina, prevladuje pa tudi na pedagoških akademijah. Na višji šoli za zdravstvene delavce je vpisanih več kot 90 % študentk, le nekoliko nižji je odstotek ženske mladine na višji šoli za socialne delavce. Uravnotežen pa je vpis na višjih in visokih šolah pravnih in visoki šoli ekonomske smeri. Čisto drugačno je stanje v šolah tehnične smeri, na katerih je študentk le nekaj odstotkov.

Za izobraževanje ob delu je značilno, da gre večinoma za prekvalifikacijo, ki največkrat pomeni opuščanje dela v proizvodnji in prehod k administrativnemu delu, kjer je materialni položaj boljši in režim dela ugodnejši. Ti podatki kažejo, da izvira enostranost v poklicni strukturi in zaposlitvi po dejavnosti že iz usmeritve pri izobraževanju, zato bo v prihodnje imelo še pomembnejšo vlogo usmerjanje vpisa, svetovanje pri izbiri izobraževalnih smeri in seveda štipendijska politika.

NOČNO DELO

Med aktualnimi temami je še vedno tudi nočno delo. To tembolj, ker okoliščine narekujejo nekatere spremembe ne samo pri nas, temveč tudi v svetovnih razmerah, kjer se pripravljata revizija veljavne mednarodne konvencije. Široka družbena akcija odpravljanja nočnega dela žensk je pripomogla, da od 20.000 delavk, ki so v letu 1971 še delale v nočni izmeni, danes dela ponoči le še 4.500 delavk in to pretežno v tekstilni industriji.

Ponekod skušajo problem rešiti z zaposlovanjem moških pri nočnem delu. Toda trajne rešitve ni v

tem. Izkušnje kažejo, da je za dela, ki so jih opravljale ženske, težko dobiti moške, poleg tega pa je to tudi vprašanje enakopravnosti delavcev. Raziskave kažejo nekatere škodljive vplive nočnega dela na človeški organizem na sploh. Zato se bo treba v prihodnje zavzemati pri nujno potrebnem nočnem delu za jasno družbeno usmeritev, ne glede na spol. Seveda pa je potrebno gledati na prepoved nočnega dela za ženske kot obliko varstva materinstva.

SAMOUPRAVNO IN DRUŽBENOPOLITIČNO DELO

Kar zadeva uveljavljanje delavke kot samoupravljalke v delovni organizaciji, v krajevni skupnosti, kot delegatke v interesni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah, kažejo podatki naslednje:

Vprašanja uveljavljanja delavk so v temeljih enaka kot pri delavcih. Sorodne težave včasih zavira-

jo samoupravno uveljavljanje tako delavk kot delavcev. To se naša predvsem na odtujevanje odločanja od samoupravljalcev, delavke in delavci so še vedno premalo obveščeni o dogajanju v lastni delovni sredini. Vodilni ljudje poslovnih in samoupravnih organov v marsikaterem kolektivu niso namenili dovolj časa obveščanju in sploh pogovorom s posamezniki. Posledice se kažejo v nezaupanju delavcev do teh struktur, poleg tega pa kaj hitro prevlada mnenje, da se želijo določene zadeve prikrivati. Te težave, v praksi pa jih je prav gotovo še več, spremljajo razvoj samoupravljanja in zadevajo tako delavke kot delavce.

Problemi so torej skupni, razlike so le kvantitativne narave. V samoupravnih telesih so ženske slabše zastopane. V organizacijah združenega dela, kjer volijo delavske svete, je po zadnjih podatkih med delegati 35% žensk, med člani izvršilnih organov jih je še

manj, to je 27%, medtem, ko jih je med poslovnimi organi le 6%. Podatki o delegacijah za skupščine družbenopolitičnih skupnosti ter skupščine samoupravnih interesnih skupnosti kažejo, da je med delegati dobra tretjina žensk.

Za oceno stanja so pomembni še drugi podatki, ki osvetljujejo družbenopolitično aktivnost žensk. Med člani Zveze komunistov jih je slaba tretjina. Posebej pa bo potrebno analizirati podatke, ki kažejo, da je med delavkami visok odstotek takšnih, ki so družbenopolitično povsem neaktivne. Trdimo lahko, da je bilo doslej precej prizadevanj za ustrezno zastopanost delavk v samoupravnem in družbenopolitičnem življenju, vendar kaže, da stanja ne bomo izboljšali le z družbeno akcijo v končni fazi, ampak gre za vrsto globljih vzrokov, ki ovirajo uveljavljanje žensk, v mnogih primerih tudi družinske razmere.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Rekreacija - kako vnaprej?

Na pobudo delegacije telesno-kulturne skupnosti v Aeru je v ponedeljek, 2. IV. 1979 bil razgovor o rekreaciji pri nas. Dejstvo je, da rekreacija pri nas nikakor ne more zaživeti tako, kot je potrebno. Še vedno ni zajela dovolj širokega kroga ljudi. Razgovor sam ni imel namena, da bi ugotavljali krivce, temveč da bi poiskali poti za čimvečji razmah rekreacije pri nas. Dejstvo je, da en sam strokovni delavec ne more storiti vsega sam, zato potrebuje tudi sodelovanje in pomoč vseh nas. Če bomo sami zainteresirani za rekreacijsko vadbo, če se bomo sami udeleževali tekmovalj v čimvečjem številu, bodo posamezna tekmovalja uspela. Tu bi moral pomagati zlasti sindikat in pa komisija za športno dejavnost pri IO Konferenca sindikata. Delo posameznikov v odboru pa ni aktivno. Oni bi morali poskrbeti za čimbolj množičen razvoj rekreacije pri nas, strokovna služba pa naj bi bila tista, ki organizira tekmo-

vanja, poskrbi za sodnike, igrišča itd.

Moramo reči, da je v drugi polovici lanskega leta sodelovalo veliko število članov Aera na internih tekmovaljih (500). Zlasti je uspelo tekmovalje v malem nogometu, kjer je sodelovalo šestnajst ekip, zmagovalci pa so bili že drugič zapored igralci iz obrata Slep iz TOZD Grafika. Hkrati je bilo tudi ugotovljeno, da obveščanje o rekreaciji in organizacija šepa. Da ljudje vse premalo vedo o posameznih tekmovaljih. Zato je bil sprejet tudi sklep, da je potrebno odslej vsa obvestila za posamezna tekmovalja izdajati ciklostirano, lepaki morajo biti dobro vidni in več jih naj bo.

Poleg tega pa se morajo angažirati tudi posamezniki, da bi pridobili čimvečje število ljudi za rekreacijo. Pri tem delu je delegacija sama ponudila svojo pomoč.

Žal pa se pogosto tudi dogaja, da posamezniki obljubijo sodelo-

vanje na tekmovalju, nato pa ne pridejo. To se je na primer že večkrat zgodilo šahovski ekipi. Takšno ravnanje je neodgovorno. Zato bo v prihodnje boljše, če na račun kvalitete ekip sodelujejo posamezniki, ki so mogoče slabši, pač pa resnejši na tem področju dela.

Po programu, ki je bil sestavljen, je doslej odpadlo le interno tekmovalje v smučanju, ki pa bo organizirano v maju, hkrati z dvobojem Aero — Mariborski tisk.

Z vsoto resnostjo je potrebno pričeti tudi s pripravami na sindikalne letne grafične igre. Organizator in pobudnik mora biti vsekakor izvršni odbor konference sindikata. Strokovna služba pa naj bo tista, ki bo operativno izvedla priprave. Člani sindikata so tudi tisti, ki morajo nenehno kontrolirati, kako akcija poteka. Pri tem pa žal, je bilo premalo opazno (ali sploh nič) delo sindikata.

(Dalje na 10. str.)

Ob koncu tega članka (to je bil sklep razgovora) ponovno objavljamo del programa športne aktivnosti za letošnje leto:

maj:

— sindikalno tekmovanje v odbojki za moške;

— sodelovanje v TRIM akciji — kolesarjenje okoli Celja;

— ribiško tekmovanje za 1. trnek Aera;

— interno tekmovanje Aera v šahu;

— vadba: namizni tenis, odbojka, kegljanje;

junij:

— letne igre grafičarjev Slovenije;

— TRIM-popoldnevi;

— vadba: telovadba, namizni tenis, kegljanje.

julij:

— plavalni tečaj — otroci;

— akcija TRIM — plavanje;

— TRIM štafete plavanje;

— interno tekmovanje Aero v plavanju.

avgust:

— TRIM akcija plavanja.

september:

— TRIM tek;

— TRIM igre: košarka, namizni tenis;

— nogomet — liga;

— rokomet — liga;

— vadba: telovadba, odbojka.

oktober:

— interno tekmovanje Aera v namiznem tenisu;

— akcija: TRIM hoja;

— nogometni dvoboj Aero — Mariborski tisk

— vadba: odbojka, kegljanje, telovadba;

november:

— akcija: TRIM tek;

— vadba: odbojka, telovadba, namizni tenis, kegljanje.

december:

— zaključek internih tekmovanj Aera;

— zaključek TRIM iger;

— vadba: isto kot v oktobru.

Posamezne športne sekcije pa se udeležujejo tudi raznih prijateljskih srečanj, ki pa jih v programu ne moremo predvideti. Tako bo npr. že junija srečanje naših nogometašev z nogometaši slovenskega atletskega kluba v Celovcu.

Rokometna ekipa AERO Celje je z zmago proti Kolinski Slovan postala pokalni prvak Slovenije

Smučali smo na Češkem

Že vrsto let posreduje naš TOZD Medvode izmenjavo letovanja med Češko papirnico Olšany in Aerom. Izmenjava je dvostranska. Tako po navadi Aerovci obiščemo Češkoslovaško, oni pa pridejo k nam na morje.

Prva skupina je letos letovala na Češkem od 25. marca do 1. aprila v Špindlerovem mlynu, kjer smo smučali. Pa začnimo kar od začetka.

Da, že tu se je zapletlo. Število prijav je bilo večje od možnosti, zato je bilo dosti razburjanja in slabe volje. No, ko je prva nevolja minila, se je našlo še nekaj mest tudi za tiste najvztrajnejše.

Na pot smo krenili 25. marca ob pol štirih zjutraj. Kompasov, popolnoma nov avtobus, nas je kmalu pripeljal do jugoslovansko-avstrijske meje, katero smo prešli brez težav. Po avstrijskih cestah smo potovali dokaj hitro. Malo pred mejo smo se še oskrbeli z bencinom in že je bila pred nami Češkoslovaška. Začuda, cariniki niso dosti komplicirali, čeprav se to na tej meji kaj pogosto dogaja.

Pokrajina se je na Češkoslovaškem znatno spremenila. Moram priznati, da sem bila dokaj razočarana. Verjetno tudi po zaslugi letnega časa, saj je sneg komaj skopnel, narava pa še ni pričela zeleneti. Poleg tega so ravno ob meji med Avstrijo in Češkoslovaško opravljali obsežna melioracijska dela, zato so porušene hiše in kupi zemlje dajali še večji videz neurejenosti.

Čehi so nam letos pripravili ogled njihove papirnice v Šumperku, ogled samega mesta in bližnjega hribovja, kjer delavci Olšan-ke papirnice veliko smučajo.

V Šumperku nas je pričakala manjša delegacija, ki sta jo vodila

tovariš Novak, kadrovski direktor papirnice in prikupna vodička Dana, ki je bila ves čas z nami.

Po nastavitvi v Grand hotelu in kosilu, smo se odpeljali na bližnje Jesenike, kjer smo prvič na Češkem zagledali sneg.

Naslednji dan, 26. marca, smo si ogledali del njihove papirnice, to je papirno delavnico, kjer delajo papir še ročno. Sama papirnica je namreč izredno stara, saj je bila ustanovljena že 1615. leta. Sam postopek izdelave papirja se do danes v tej papirnici ni spremenil. Tu izdelujejo papir, ki ga nato uporabljajo za najrazličnejše diplome, sami pa so se pohvalili, da je del proizvodnje namenjen za poslovno korespondenco same angleške kraljice. Povedali so tudi, da v tem oddelku papirnice izdelajo v dveh letih toliko, kot v sodobnem delu njihove papirnice v enem dnevu. V stavbi, kjer je locirana ta stara papirnica, je urejen tudi muzej, kjer je podrobneje prikazan razvoj izdelovanja papirja od 1615. leta dalje.

Še isti dan smo nato krenili v Špindlerov mlyn, kamor smo prispeli pozno popoldne. Gostoljubje smo našli v hotelu Savoy. Oblačno in deževno vreme ni nič kaj vzpodbudno vplivalo na nas, saj smo pričakovali (po pripovedovanju gostiteljev), da je tu najmanj tri metre snega, videli pa smo le luže in blato.

Že kratek sprehod po mestu in razgledovanje po bližnjih hribovih pa nam je dalo upati, da bo le nekaj iz naše smuke.

»Za dežjem pride sonce« radi rečemo. To je tedaj veljalo dobesedno, kajti zjutraj je bilo mesto in vsa bližnja smučišča obsijano s soncem.

Brž smo krenili na smučišče. Moram povedati, da so smuške proge izredno dolge (1,5—3 km) in so precej ozke. Za takšno smučanje pa je treba imeti precej kondicije.

Kar za malo se mi je zdelo, ko so otroci, 3 do 5 let stari, pogumno vozili plug po vseh »kuceljih«, medtem ko sem sama (seveda brez

kondicije) za vsakim ovinkom počivala. Podobno se je dogajalo nekaterim manj večjim smučarjem iz naše skupine, ki so z grozo strmeli v strma smučišča. Seveda tisti, ki dobro smučajo, na takih terenih prav uživajo. Tako smo bili vedno bolj navdušeni nad smučanjem. Dnevi so hitro minevali na smučanju, zvečer pa na plesu. V četrtek zvečer nas je presenetil še sneg in smuka je bila še ugodnejša.

Za zabavo in da nam ni bilo dolgčas so poskrbeli »medvoški fantje«, med katerimi se je odlikoval zlasti »Džoni«, ki nam je oblečen v šejka rad prodajal nafto in ibitol. Postal je dober znanec orkestra v »Vinarni«, njihovem baru, kjer smo lahko plesali do druge ure zjutraj. Postal je peti član štiričlanskega orkestra, ki se je posebej za nas naučil igrati Bonanzo, ki smo jo nato družno zaplesali.

Še in še bi lahko pisala. O tem, da smo si ves čas silno želeli solato, ki smo jo zelo težko dobili, da je naša Dana skušala ugoditi sleherni naši želji, za kar je dobila na poslovilni večerji gromki trikratni hura. Pa o tem, kako znajo Čehi vsako stvar zakomplicirati, zaradi česar so se nam kar malo zamerili. Da so nekatere njihove stvari za nas izredno poceni in še in še.

Pa naj bo zaenkrat dovolj. Priznati moram, da smo bili izredno lepo sprejeti, da smo uživali gostoljubnost, kakršno danes pri nas še redkokje najdeš.

Ob koncu še tradicionalni pozdrav, ki je v tistem tednu zamenjal dobro jutro, dober dan in dober večer, skratka pozdravljali smo se le z — AHOJ SAVOJ. Tvorci tega pozdrava so bili — nihče drug kot — Medvodčani!

Omenim naj še to, da bo druga skupina gostovala na Češkem od 22. do 29. aprila.

Upam, da bo kdo izmed izletnikov našel dovolj časa, da bomo brali kratek zapis tudi o tem izletu.

Pa — AHOJ SAVOJ!

Janja Završnik

IX. zimske športne igre papirničarjev Slovenije

Izredno hladno vreme, megla in veter nista pokvarila vedrega razpoloženja udeležencev IX. zimskih športnih iger papirničarjev Slovenije, ki so bile 17. marca na Ribniški koči na Pohorju.

Prireditelju iger — Tovarni papirja Sladki vrh »Sladkogorska« — so se prijavile za tekmovanje v velleslalomu ekipe KTL, Vevč, Radeč, DSSS SOZD, Papirografike, Količevega, Krškega, Inštituta, Rudnika Črne, Sladkogorske in Medvode.

Tehnično izvedbo so zaupali mariborskim smučarskim delavcem. »Branikovci« so hitro in tekoče spustili po progi 154 tekmovalcev in tekmovalk.

Za vsako ekipo je tekmovalo 5 članov s tem, da so se za ekipno uvrstitev upoštevali trije najboljši časi. Pri ženskah pa so propozicije določale, da šteje ekipa 3 tekmovalke ter da se za ekipno uvrstitev upoštevatva dve najbolje uvrščeni.

Najprej so se po progi spustile tekmovalke, starejše od 30 let. Zmagala je Brelih Rada, DSSS SOZD. Pri ženskah do 30 let je prvo mesto dosegla Mežnar Marjanca — Sladkogorska.

Moški nad 40 let imajo iz leta v leto večjo konkurenco, boji se ostrijo, vendar Rajko Knific — Medvode s svojim znanjem in borbenostjo prepričljivo užene dobre in zelo izenačene nasprotnike.

Objavljamo pregled rezultatov po kategorijah, posamezno do 5. mesta:

Ženske nad 30 let

1. Brelih Rada, DSSS SOZD	25,23
2. Babnik Milena, Vevče	26,13
3. Absec Metka, DSSS SOZD	27,98
4. Mohoer Polona, Papirografika	28,08
5. Sebinek Milena, KTL	29,38

Ženske do 30 let

1. Mežnar Marjanca, Sladkogorska	24,29
2. Teran Tatjana, KTL	24,72
3. Srebot Mojca, Radeče	26,21
4. Klešnik Nada, Vevče	26,36
5. Dresler Kristina, Sladkogorska	27,23

Moški nad 40 let

1. Knific Rajko, Aero — Medvode	19,35
2. Zaplotnik Marjan, KTL	20,42
3. Bravc Rado, Sladkogorska	21,15
4. Velikogne Ivo, Sladkogorska	22,06
5. Vogrin Dane, Sladkogorska	23,17

Proga za naslednji dve kategoriji je bila nekoliko daljša, po zahtevnosti pa ne težja od predhodnih kategorij.

Moški od 30 do 40 let

1. Hočevnar Franc, Aero — Medvode	32,06
2. Žiberna Bojan, Količevo	34,19
3. Kravogel Tomaž, Radeče	34,45
4. Vilfan Vid, Vevče	35,43
5. Beranek Andrej, Papirografika	36,24

Moški do 30 let

1. Tomažič Martin, Sladkogorska	32,32
2. Lapajna Mirko, KTL	33,47
3. Srebot Ivan, Radeče	34,40
4. Švarc Miloš, Vevče	35,01
5. Rupnik Mitja, KTL	35,37

Skupni zmagovalec je Sladkogorska, na drugem mestu KTL, Vevčani so tretji, Aero — celuloza četrto mesto, sledijo pa Radeče, DSSS SOZD, Papirografika, Količevo, Krško, Institut Rudnik Črna.

Četrto mesto Aero — celuloza je za tako malo ekipo izreden uspeh, v naslednjem letu, ko smo organizatorji 10. jubilejnih iger mi, pa pričakujemo vso pomoč od celotne delovne organizacije, da igre izvedemo na nivoju dosedanjih odličnih organizacij.

S podelitvijo pokalov, medalj in priznanj je prireditev uspela kot pravo srečanje papirničarjev Slovenije, kakršnih si še želimo.

Organizatorju naše čestitke — vsem sodelujočim pa na svidenje čez leto dni!

Športna sekcija
Aero Medvode

Iz zgodovine časopisja

Poteklo je že nad 180 let, odkar smo Slovenci dobili svoj prvi časopis, natisnjen v slovenskem jeziku. Tak dogodek pomeni vsakemu narodu pomemben mejnik v zgodovini njegove kulture in ne bi bilo odveč, ob taki obletnici napisati nekaj vrstic.

Najprej bi v grobih obrisih preleteli zgodovino časopisa. Simbolične začetke bi zasledili že pri starih Rimljanih. Razumljivo, da o kakšnem časopisu današnjih oblik ni govora. Njihov časopis so predstavljale table, postavljene na forumu. Tam je bilo mogoče (prav na kratko) brati najnovejše vesti iz sveta in domačo rimsko kroniko. Vmes pa so bili — pomislite, že takrat! — tudi oglasi. To je bil torej časopis Rimljanov v času vladanja Julija Cezarja, približno 50 let pred našim štetjem. Pri Kitajcih so ugotovili, da so pričeli izdajati prvi časopis v 14. stoletju v času vladanja rodovine Mingov. Njihov prvi časopis je izšel leta 1366 v Pekingju.

In kako je bilo v Evropi? Prvi so bili v Italiji, in sicer v Genovi (leta 1507) in v Benetkah (leta 1526). Tako že iz Italije izvira naziv za časopis »gazetta«. Prvotno je ta beseda pomenila novičič, ki ga je bilo treba plačati za časopis, danes pa ta izraz uporabljajo še mnogi narodi — npr. Francozi kot gazette, Španci kot gaceta, Portugalci kot gazeta. Izraz uporabljajo tudi Angleži, med Slovani pa Poljaki, saj je njihova Gazeta Krakovska eden najstarejših poljskih časopisov. Iz Italije se je časopisje širilo med narode Evrope. Prvi časopis na slovenskem ozemlju smo imeli v letu 1777, le da je bil to nemški »Klagenfurter Zeitung« v Celovcu! Leto dni za tem je izšel ljubljanski »Laibacher Zeitung«. V slovenskem jeziku prvi natisnjeni časopis pa je izšel 4. januarja 1797 v Ljubljani. Bile so to »Lublanske novice od vsih krajev celiga svejta«. Droben časopis, v formatu osmerke. Prvi urednik — hkrati tudi pisec skoraj vseh prispevkov — člankov — je bil Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik. Sodelovalcev ni imel in je svoje novice, tudi novice o političnih dogodkih, črpal iz dunajskega časopisa. Med drugim so »Lublanske novice« objavljale uradne razglase domačih oblasti, zanimivosti od vsepovsod, gospodarske članke, tržne cene, razne razpise, osmrtnice in oglase. Daljše članke je objavljala v posebnih prilogah.

Toda to urejevanje časopisa nikakor ne moremo primerjati z urejevanjem današnjih časopisov. Res, da je bil časopis zelo skromen, da je izhajal na nekaj listih le enkrat, včasih dvakrat na teden. Toda predstavljajte si, da takrat urednik ni imel ne telefona, ne telegrafa ne teleprinterja — skratka, nobene danes že tako običajne tehnične naprave. Brez teh tehničnih dosežkov bi naši današnji časopisi ne bili nič kaj dosti boljši od Vodnikovih Novic. Po več dni je moral čakati na dunajske časopise, saj seveda tudi vlaka še ni bilo! Dejstvo je, da Vodnik ni zvedel za novice nič prej kot ostali bralci tujega

časopisja in tako so bile vesti v Novicah pravzaprav že stare. Prvotno navdušenje se je zaradi tega vse bolj ohlajalo, število naročnikov je pričelo upadati, vse dokler ni ob koncu leta 1800 izšla zadnja, 285. številka, v kateri je bilo objavljeno: »V prihodnji lejtju ne bodo Krainske Novice več izdajane.«

Po tej, lahko bi rekli, žalostni, nenadni prekinitvi izhajanja, si slovenski časopis ni opomogel več kot 40 let. Bilo je sicer nekaj prizadevanj, vendar niso uspela, ker takratni oblasti pač ni bilo za širjenje tiskane slovenske besede.

Časopis Novice, kakršne so pač bile, so imele velik pomen za razvoj našega jezika, saj so širile oz. razvijale naš jezik, na drugi strani pa so širile napredne, človekoljubne ideje in poudarjale slovensko pripadnost našega naroda, pripravljale so tla za duhovno zedinjenje slovenskega naroda.

(Povzetek iz »OBZORNIKA«
pripravil S. Lovrenčič)

Iz Guinnessove »knjige rekordov«

Največja knjiga na svetu je
THE LITTLE RED ELF
(mali rdeči škrat), zgodba v 64 verzih.
Napisal jo je William P. Wood, ki je knjigo tudi oblikoval, tehnično uredil in natisnil.
Visoka je 2,20 m, odprta pa meri v širino 3 m!

Najmanjša knjiga na svetu, stavljena s premičnimi kovinskimi črkami — za razliko od mikrofotografskih tiskarskih postopkov — je katalog črk tipa Gill, ki ga je izdala založba Gleniffer Press iz Paisleya na Škotskem.
Knjiga meri 2,9 × 2,9 mm, debela pa je 1,5 mm.
Izšla je leta 1975.

KOMENTAR:

Kazalo bi naročiti en izvod najmanjše knjige (seveda brez tiska). V njo bi vpisovali vse izrečene pohvale za dobro opravljena dela!

(LO)

Dopisujte
v naše glasilo

Prvi april v planinah

Že po naslovu razvidno, boste pomislili na prvoaprilsko šalo. Toda ne. Dan pred prvim aprilom, smo se prijatelji planin odločili, da obiščemo naš rekreacijski center Golte, oziroma Mozirsko kočo.

Vedeli smo, da sedaj ta zasnežena planina sameva od nesreče z žičnico v mesecu januarju.

V sončnem dopoldnevu smo se odpeljali do Šmihela, kjer smo pustili avtomobile, ter se peš dalje odpravili proti zasneženi planini. Od začetka smo hodili še po travnikih do prvih kmetij. Tam nas je tudi preenetila napisna tabla, da sta hotel in Mozirska kočica zaprta. Misleč na prvoaprilsko šalo, smo se kljub temu odpravili naprej. Pot nas je vodila naprej po gozdu, ki pa je postajal zasnežen, čim bolj smo se vzpenjali. Po dveurni hoji smo prispeli do Mozirske kočice. Začudeno sem pogledala, saj je v tem predelu bila še prava zima.

Planinska kočica nas je pričakala odprta in prijetno topla. V njej smo se okrepčali, malo odpočili nato pa odšli naprej proti Muldi do hotela Golte. Pot skozi Muldo me je spominjala na lepe trenutke, ki sem jih pred letom dni preživela s prijatelji na smučanju. Kako žalostno je pogledati tako lepo zasnežene terene Mulde in Medvednika, ko pa na njih ni snega željnih obiskovalcev. Tudi sama Mo-

zirska kočica ima sedaj zelo malo obiskovalcev. Prihajajo le lovci in neutrudljivi planinci.

Posebnost te kočice pa je, da imajo pri hiši osličko. Ljubka žival, ki pričaka goste pred vhodom kočice. Medve sva si postali takoj prijateljici. Kako ji je pravo ime, ne vem, jaz sem jo imenovala »Pikica«. Posebnost te Pikice je ta, da se hrani s kaj čudno hrano. Namesto s senom, jo hranijo s kruhom in ostanke hrane. Meni je pojedla vse bombone in čokolado. Tudi salama in sir, ji kar dobro teketa.

Pod kočico pri stari smučarski koči, ima »Pikica« hlev. Ko se je zmračilo, sem odšla z njo v hlev, da sem pogledala njeno ležišče. Ni mi bilo preveč všeč, pa tudi dovolj toplo mi ni delovalo. Odšla sem v staro kočico, kjer je bilo polno starih odev, od katerih sem jih nekaj odnesla v hlev, ter postlala in uredila moji »Pikici« udobno ležišče.

Tako je prišla noč. Zjutraj še predno se je zdanilo, sem zaslišala čudne glasove. Pogledala sem skozi okno in zagledala pred vhodnimi vrati »Pikico«, ki je prosila za zajtrk. Gospodinja ji je prinesla velik hleb starega kruha. Po tem njenem zajtrku sem bila na vrsti še jaz. Ko sem se dobro najedla, sem odšla zopet ven, da delam družbo prijazni oslički. Cas pa je tako hitro tekkel, da je prehitro prišel trenutek, ko sva se morali posloviti. Predno smo odšli, sem gospodinji naročila naj skrbi za njo, da ne bo lačna in da je ne bo zeblo.

Pot nazaj v dolino, je bila kljub močnemu sneženju zelo prijetna. Kar prehitro smo se zopet znašli pred avtomobili, s katerimi smo se zopet odpeljali nazaj domov.

Tako sem preživela in opisala zopet en lep planinski izlet.

Mateja Pintar

Ne, ne poznaš me
in ne veš, kdo sem!

Ne vidiš rosnih trav
in kapljic dežnih,
ki so na veji še ostale
po dežju.

Ne vidiš popkov nežnih,
nerazprtih, ki so na poti
svoji do plodu.

Oblaki so na nebu
razigrani, od belih puhastih,
do temno sivih tonov.

In travnik ta,
pod vašo hišo,
v cvetno se preprogo
je spremenil.
A ti si srečal me,
pa vsega tega nisi mi omenil.

Ne vidiš te lepote,
ne razumeš,
da del vsega tega si
tudi ti,
hitiš v mestni hrup,
nočeš doumeti,
da izgubljaš nepozabne dni.

Dora Rovere

Dolazim ti majko

Na put se spremam
I pakujem stvari
Moram da se vratim
Mojoj majci stari

Koja sjedi
Dokasno u noć
I na prozor gleda
Kada ću joj doći

Dolazim ti majko
Kod tebe bi osto
Jer ti si mi sve
Ti si mi bogastvo

Koje danas
Ne zameni niko
Dolazim ti dolazim
Moja stara majko

Dolazim ti majko
Za godinu novu
Tebe volim
Tebi pišem pesmu ovu

Koju srce moje pjeva
Dok se tebe majko sjeća
Tako noću u snovima
Gledam tebe majko mila.

Hasim Avdić

Život u čaši

Svaki čovjek u životu
zna za mane i sramotu
al se toga on ne plaši
pa on traži ljek u čaši.

Popustili živci kaže
pa ne može da se snađe
tada svjetom on tumara
čašu ima za drugara.

Pa ga vodi putem lošim
on u čaši pare troši
kaže zdravlja nije šteta
ulicama cik-cak šeta.

Ulica je za njeg uska
jer on pleše kao guska
nalijo se vina, piva
na suhome zna da pliva.

Kad napuni čašu piva
u sred ljeta kaže zima
a po zimi on se svlači
alkohol je od njega jači.

Ne razumem ove ljude
što za čašom tako lude
što uzdišu suze liju
dok posljednju čašu piju.

Hasim Avdić

Prvi put te ljubim

Pogledaj kroz prozor draga
Pogledaj kako kiša pada
Gledaj i dobro pamti
Jer kiša naše poljubce prati

Lijepo je kad kiša pada
A ja te prvi put ljubim sada
Gledaj poljubaca kišu
Al prvi najsladšisu

Prvi put te nočas ljubim
Al nemoj da te gubim
Nežno me ljubi draga
Ovo je naša noć sada

Znam da reći ćeš ti
Još mnogo noći će biti
Al ovakvih neće, draga
Prvi put te ljubim sada

Evo opet kiša pada
Ovo pišem tebi sada
Dalse sećaš noći one
Kad te ljubih sve do zore.

Hasim Avdić

Koliko lepote
nezaznane, nepreizkušene,
neokušene lepote,
teh naših življenj,
tega današnjega sveta?

Koliko je ljubezni,
nerazdane,
ustnic nepoljubljenih,
rok, ki si želijo stiska
in telesa željna so objema?

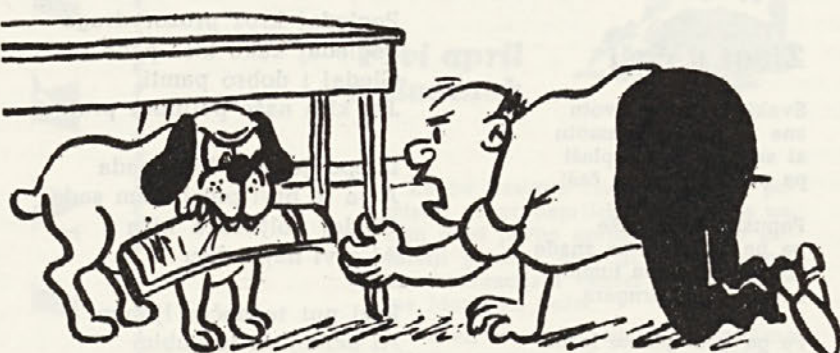
Koliko barv se na jesen razlije,
čez to našo deželo,
toplih, prelepih,
in gledam jih,
občudujem,
čutim njih lepoto v sebi,
grejejo me,
topli rumeno oranžni toni,
— jeseni.

Koliko sreče je
za mnogimi vrati?

Koliko ljudi je,
ki želijo jo razdati?

Dora Rovere

v7c + v7c =

- BODI DOBER, SULTAN, IN MI DAJ VSAJ ŠPORTNI DEL!

Dedek pride v javno hišo. Izbere si damo in vpraša za ceno.

Ona: »500 din v postelji in 100 din na tleh. Koliko denarja pa imate, dedek?«

Dedek: »500 din.«

Ona: »Torej v postelji?«

Dedek: »O, to pa ne. Na tleh in to petkrat!«

- VEM, DA SEM TUKAJ NA OPAZOVANJU, AMPAK ZDAJ ŽE MALO PRETIRAVATE...

- ... IN KO SEM VIDELA NJEGOVO DENARNICO, JE BILA TO LJUBEZEN NA PRVI POGLED.

- ČE BI ME IMEL TAKRAT, KO SVA-HODILA SKUPAJ, RES RAD, BI SE POROČIL S KAKO DRUGO, DA VEŠ!

Na postajo milice priteče popolnoma znerviran moški. »Na obali sem našel golo truplo.«
Dežurni miličnik: »Je ženska ali moški?«
Moški: »Ne vem, razlika so pojedle ribe.«

Na smrtni postelji narekuje mož advokatu svojo zadnjo željo: »Vse kar imam, zapuščam ženi, toda pod pogojem, da se še enkrat poroči?«

»Zakaj pa to?« se začudi advokat.

»Zato,« odvrne umirajoči, »da bom zanesljivo vedel, da je vsaj enemu žal, ker sem umrl.«

- NE, ARTUR, SAJ NE REČEM, DA BI IMELA JAZ VEDNO PRAV. DEJSTVO PA JE, DA SI V ZMOTI VEDNO TI!

»Poznate Seviljskega brivca?«

»Ne, jaz se brijem sam.«

S M E 7

- JAZ DA BI BIL STRAŠNI HIMALAJSKI ČLOVEK? POČAKAJTE, DA SE POJAVI MOJA TAŠČA!

Ženska, že malce v letih, odgovarja na vprašanja uradnika statističnega zavoda.

»Ste poročeni?«

»Dvakrat.«

»Koliko ste stari?«

»Trideset.«

»Prav tako dvakrat?« vpraša uradnik.

Po dobrem kosilu se bodoči zet zahvali gospodinji:

»Že več let nisem tako dobro jedel!«

»Dragi mladi mož, tudi jaz ne!« pristavi bodoči tast.

»Oprostite, ljubo dekle, ali je tole mesto mogoče še prosto?«

»Izvolite, dobro potegnite! Požirek se vam bo prilegel medtem, ko čakava na miličnike.«

»Ali si bil pri zdravniku?«

»Da. Samo potipal me je – pa sem bil ob 50 din.«

»Kaj hočeš, tudi zdravniki morajo živeti!«

»Dal mi je recept in za

zdravila sem v lekarni odštel naslednjih 50 dinarjev.«

»Kaj hočeš, tudi lekarnarji morajo živeti. Pa so ti zdravila vsaj pomagala?«

»Daj no mir, še dotaknil se jih nisem – tudi jaz moram živeti!«

Žena pravi možu:

»Tako pojdi v sobo najine hčere! Poglej, kaj delata z njenim prijateljem in reci, da morata takoj nehati!«

Sodnik: »Kakšno orožje ali orodje ste uporabili, da ste tako pretepli vašega sosedo?«

Obtoženi: »Nobene-ga, gospod sodnik! Čisto ročno delo!«

452/1979

1119790876,3

COBISS

	SESTAVIL JANEZ KORENY	SKULPEN PROSTOR ZA UČITELJE	SMUČKE	ZGORANJE OKONČINE	SLAVNI TRG V STAROBR. MESTIH	KONOPE	OKAMNE LA SMOLA ZA OKRAS	GR. IZDAJALEC PETER MOPI-LAH		OŠEBENJAR KUL. CELJE	
	UGODNO TELESNO POČUTJE										
	ŽIVLJE-NJEPISAR								NEK.D. HUOA NALEZLI BOLEZEN		
	OŠEBNI PODATKI									NASLOV GOETHE. TRAGE-DIJE	ZEMELJ. FLIN LUKA V ZRN
	HUD DUŠEVNI PRETRIS										
SL. NAR. HEROJ (LJUBO)						SL. PESNIK (VENO)	POLJSKA CVETICA				DECIGRAM PREB. IZ OKOLICE
FR. REKA V NOR-MANDIJI				ZLITINA KOVINE Z ŽIVIM SREBROM							DEL VOŽA
GRSKA ČRKA		ZEMELJ DELO	JEZERO JUŽNO OD LENIN-GRADU	FR. PESNIK (ANTONIN)	MESTO OD DONUSU						OBZALO-VANJE NAPOLNJE NOST
	SL. LIT. ZGOD. (ANTON)										OKORNA HOJA
	KRAJ PRI KRANJU					ŠEKAT V PERZ. ZALIVU			KLADICA		
ŠABAC		MESTO V SIBIRIJI VRSTA SOLATE				TURISTIČNI KRAJ	JACK LONDON	OREL V GERMAN. MITOLOG.			UMRLI FR. MODNI KREATOR
ZGOVORNA ŽENSKA											NASELJE V BANATU OB BEGEJU
JAPON. PROBIŽ		PROZNO DELO	SIRSKI VODITELJ								POJAV NA VODI MARŠALU (GEORGI)
ŽITNI ROD				ENOTA V EI. MOCI	TVORBA KRVNIH SESEDKOV		REKA PRI KOPRUL	PTIČ PEVEC			
VERNIK					PRETA-KANJE SOLZ				NEK.D. MADZAR. POLITIK (BELA)		NADA VIDMAR OXVEZDJE V BIKU
	SKRB-NIŠTVO								SL. MESTO MAKEDO-NIJE		
	MALIK					MANJSI JADRAN OTOK	ROČAJ			GRM. IZ DRUŽINE SLEZNIČ DEKOR	
	KLEMET JUG		VOJAŠKI POHOD					KRAJ PRI VRANIKI			VAŽUH ZGRADB V STAR. RIMU
	AVSTRIJ. POLITIK (JULIUS)		BIJSI VODITELJ IRAKA		ZOBI OČNJAK	NOČNI LOCAL				PRITOK DONAVE V ROMU NIJI	ODMEV CERKVA PEVSKI ZBOR
CELJE		ROBEC	VIDA JERAJ						DVOJNA POTEZA PRI SAHU		
ODPUSTEK									DEDNA FEVDAL ZEMELJ POSEST		
SL. POLIT. DELAVEC (TONE)											

Tokrat je prispelo izredno veliko število rešitev nagrajne križanke. Kar osemindeset. Izžrebali pa smo naslednje:

1. nagrada — 200,00 din — Marjeta HAUPTMAN — finančni sektor,
2. nagrada — 150,00 din — Miran MAJČEN — razvojni sektor,
3. nagrada — 100,00 din — Maita BIZJAK — finančni sektor.

Rešitve današnje nagrajne križanke nam pošljite do 15. maja 1979, v Splošni sektor. In ne pozabite na pripis — »Nagradna križanka«.